

תלמודו בידו

דף כד עמוד א

- א] מהו מסלול השמש במשך היום ?
- ב] עד אחד אומר שראה את הירח גבוה מעל לאופק בשיעור של שתי מרדעות, ועד אחר מכחישו בשיעור, מה הדין ?
- ג] העידו שראו דמות הלבנה במים או בענן, או שראו ללא כוונה להעיד, מה הדין ?
- ד] האם ראש בית הדין צריך לומר "מקודש" כשמקדשים את החודש ?
- ה] מנין שהעם עונים אחרי ראש בית הדין ואומרים "מקודש מקודש" ?

- א] בימות החמה: זורחת בצפון מזרח, ושוקעת בצפון מערב.
בימות הגשמים: זורחת בדרום מזרח, ושוקעת בדרום מערב.
- ב] השני מעיד שהיתה בגובה שלש מרדעות: עדותם קיימת, שאין כאן אלא טעות באומר. השני מעיד שהיתה בגובה ארבע מרדעות: עדותם בטלה, מפני שאחד מהם משקר. אמנם כל אחד מהם יכול להצטרף לעד אחר המעיד שראה כמוהו.
- ג] במים או בענן: אין מקדשים על פי ראייה זו, שאין זו ראית הלבנה. והוא הדין אם אמרו שראו חצי ירח במים, וחציו השני ברקיע. ללא כוונה להעיד: אין מעידים עליה, שמא עיגול של ענן לבן היה ונראה כלבנה.
- ד] תנא קמא: אומר מקודש, בין שנראה הירח ביום ל', ובין שנראה רק ביום ל"א. ר"א בר' צדוק (וכן הלכה): נראה ביום ל"א אינו אומר מקודש, שכבר קידשוהו שמים. פלימו: נראה ביום ל' אינו אומר מקודש, שאינו צריך חיזוק. ביום ל"א, אומר מקודש. ר"א בר' שמעון: אין אומר מקודש כלל. שנאמר "וקדשתם את שנת החמשים", מכאן שמצוה לקדש את שנת היובל ולא חודשים.
- ה] 1. "תקראו אותם", ונקרא כאילו כתוב אַתֶּם, ללמד שהעם עונים מקודש מקודש. 2. "הם מועדי", הֵם היינו עם ישראל יאמרו מועדי, כלומר שיקדשו את החודש. - ואומרים מקודש פעמיים, שנאמר "מקראי קודש" בלשון רבים.

זכות הלימוד לעילוי נשמת הרב ברוך נח בן יהודה זצ"ל